Adviesaanvraag DB aan stadsdeelcommissie

Stadsdeel:	Stadsdeel Noord
Onderwerp adviesaanvraag:	Voorlopig ontwerp herinrichting Parlevinkerpark
Portefeuille:	Openbare ruimte
Meegestuurde stukken:	Voorlopig ontwerp Parlevinkerpark Plankaart VO Parlevinkerpark DO Buurtkamer Banne Noord
Procesbegeleider:	Laura Theijsmeijer
Datum weekstart/staf:	8 mei 2023
Datum stadsdeelcommissie:	24 mei 2023
Datum dagelijks bestuur:	13 juni 2023
Registratienr. (optioneel):	…

Over adviesaanvragen door het DB: Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 19, lid 2) vraagt DB de stadsdeelcommissie (SDC) om advies als het voornemens is gebiedsopgaven met belangrijkste vierjaren doelstellingen vast te stellen, alsmede de zo nodig jaarlijkse herijking daarvan, of op eigen initiatief een taak of bevoegdheid uit te oefenen waarbij uniforme openbare voorbereidingsprocedure in de zin van afdeling 3.4 van de Awb of inspraak in de zin van de Algemene Inspraakverordening aan de orde is;
- (art. 19, lid 6) legt DB significante ruimtelijke herinrichtingsprojecten tijdig voor advisering voor aan SDC;
- (art 31, lid 2) informeert DB SDC vooraf over inzet van financiële middelen en SDC wordt in gelegenheid gesteld daar advies over uit te brengen, waaronder voorstellen voor een andere inzet.

Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5)
Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

Adviesvraag dagelijks bestuur aan stadsdeelcommissie:
Formuleer hier de vraag aan de stadsdeelcommissie

Het DB is positief over het Voorlopig Ontwerp voor het Parlevinkerpark. De wijze van totstandkoming met een nauw betrokken werkgroep van belanghebbenden, en het resultaat waarin de bestaande kwaliteiten van het park zijn behouden en versterkt, zijn aansprekend. Het getoonde ontwerp voor de nieuwe Buurtkamer biedt de kwaliteit die past bij de investeringen die de stad in Banne Noord wil doen.
Het DB vraagt de stadsdeelcommissie te adviseren over het voorlopig ontwerp voor het Parlevinkerpark, zoals is opgesteld passend binnen de kaders van de Projectnota Banne Noord van december 2021.

Achtergrond
In het midden van de wijk Banne Noord ligt het Parlevinkerpark. In de jaren 70 van de vorige eeuw is het groen van de wijk in samenhang met de woningbouw ontworpen en aangelegd. Het Parlevinkerpark vormt een grote kwaliteit van Banne Noord. Oude bomen, veel water, een diversiteit van groen en meanderende padenstructuur zijn kenmerkend. Echter, een opknapbeurt is dringend nodig. Op veel plekken is sprake van achterstallig onderhoud. Paden zijn overwoekerd en onherkenbaar. Ook is de samenhang van het groengebied op sommige plekken onderbroken door veel verharding en toegevoegde functies zonder verband met de rest van het park. Dit bemoeilijkt de oriëntatie en de veiligheid. Op verschillende plekken ontstaat wateroverlast bij piekbuien.

Middels de Projectnota Banne Noord (vastgesteld door B&W in november 2021) heeft de gemeenteraad kennis genomen van de ambitie om het Parlevinkerpark op te knappen. Met de vaststelling van het Investeringsbesluit in

december 2021 heeft de gemeenteraad daar ook budget voor vrijgemaakt.

Het ontwerp voor het park is samen met buurtbewoners gemaakt. In 2022 is een ontwerpgroep met buurtbewoners samengesteld. Deze ontwerpgroep is in 2022 en in maart 2023 drie keer samengekomen. Met een ontwerper van de gemeente en met behoud van de bestaande kwaliteiten, heeft de ontwerpgroep het ontwerp gemaakt voor het park. Voorliggend ontwerp is een voorlopig ontwerp.

Participatie

Het idee om van de groenzone een echt park te maken is afkomstig van de bewoners. Het ontwerp voor het park is gemaakt door bewoners en gebruikers onder begeleiding van het gemeentelijke projectteam. Het participatietraject bestond uit de volgende stappen:

- In de zomer van 2021 zijn op verschillende plekken in het park borden met enquêtevragen geplaatst met vragen zoals *'Wat vindt u van deze plek?* '*Wat ziet u het liefst op deze plek?'*. Deze enquête is 141 keer ingevuld. De uitkomsten van deze enquête zijn weer op borden in het park kenbaar gemaakt. Bijvoorbeeld op het bord bij het kruispunt:
  'De meeste mensen vinden: Bij regen krijg je natte voeten wanneer het kruispunt onder water staat, Het kruispunt is onoverzichtelijk, Het is fijn als er meer plekken komen om te zitten.
  Dit gaan de ontwerpers uitwerken: Een droog kruispunt met meer ruimte voor fietsers wandelaars en zitplekken.'
- Begin 2022 konden bewoners en geïnteresseerden zich via de website en mailbox aanmelden voor de ontwerpgroep Parlevinkerpark.
- In 2022 en maart 2023 kwam de ontwerpgroep drie keer bij elkaar. Samen met de ontwerper van de gemeente heeft de ontwerpgroep een plan gemaakt voor het park. De samenwerking tussen de gemeente en de ontwerpgroep met bewoners is goed verlopen. De meeste ideeën en suggesties van de ontwerpgroep hebben een plek in het ontwerp kunnen krijgen: behoud van de bestaande bomen, het verbeteren van overzicht door het verwijderen van onderbegroeiing en het toevoegen van goede verlichting, het toevoegen van zitplekken. Meer specifieke suggesties zoals het plaatsen van verkeersdrempels en borden worden ook meegenomen in de verdere uitwerking van het ontwerp.
- Op 20 april 2023 is een inloopbijeenkomst georganiseerd waarbij bewoners breder worden geïnformeerd over het voorlopig ontwerp. Tijdens deze inloopbijeenkomst kunnen bewoners ook het definitief ontwerp voor de buurtkamer bekijken en suggesties doen voor de programmering van de buurtkamer.
- Op verschillende momenten zijn in de periodieke Banne Nieuwsbrief voortgangsberichten over het park geplaatst.

Voorlopig ontwerp park

Het Parlevinkerpark is een groenstructuur van formaat, de oppervlakte van het gebied bedraagt circa 40.000 m². Het park werd in de jaren 70 aangelegd en kent kenmerken van de landschapsstijl: geen symmetrie maar natuurlijke meanderende paden met een landschappelijke vrije vormgeving met verschillende sferen. Het is een parkachtig landschap met doorkijkjes, heuvelachtig terrein en een grote verscheidenheid aan boomsoorten. Water vormt een belangrijk onderdeel het oorspronkelijk landschapsontwerp, er werden waterlopen aangelegd en bruggetjes om de ontstane 'eilandjes' te verbinden.
De karakteristieke kenmerken en kwaliteiten zijn in basisvorm nog aanwezig. Toch is het park op veel plaatsen verwilderd: paden zijn overwoekerd en functies (zoals het tijdelijke jongerencentrum in de westelijke zijarm van het park) zijn toegevoegd zonder verband met de rest van het park. Het vermoeilijkt de oriëntatie en de sociale veiligheid. De schoonheid van de unieke oorspronkelijke inrichting ontbreekt daardoor.

In het nieuwe ontwerp (bijlage 1) worden de karakteristieke kenmerken en kwaliteiten weer teruggebracht, zodat het park weer het groene hart van de Banne wordt.

In het nieuwe ontwerp zijn een aantal belangrijke ontwerpdoelstellingen opgenomen:

- De bestaande bomen in het park blijven behouden, tenzij deze ziek of dood zijn. Er is een bomeninventarisatie gedaan om de gezondheid en levensverwachting van de bomen in kaart te brengen. Daarnaast is een boom effect analyse gedaan om te beoordelen welk effect de uitvoering van het nieuwe ontwerp heeft op de bomen. Onder alinea 'bomen' op pagina 4 van deze voordracht zijn de conclusies van deze onderzoeken beschreven.
- De bestaande hoogteverschillen in het park worden behouden en ingezet om verschillende parksferen te creëren.
- Het park heeft een herkenbare vormgeving en is goed ontsloten met paden. Alle paden in het park zullen worden opgeknapt. De paden voor voetgangers zijn nu van asfalt. Het asfalt zal worden uitgefreesd en worden vervangen door half verharding, type Nobre Cal. Dit is een robuust natuurlijk product en kent een natuurlijke uitstraling. Het Parlevinkerpad is een belangrijke doorgaande fietsverbinding en wordt opnieuw geasfalteerd.
- Er is een grote diversiteit aan groenstructuren met hoge ecologische kwaliteit.
- Er is veel ruimte voor water in het park. De watergangen vormen een samenhangend netwerk. Ze zijn een verbindend herkenbaar element in het park.
- Er is aandacht voor het ontwerp van de oevers. De oevers worden ecologisch ingericht.
- Het park is ruimtelijk verbonden met de aanliggende groene hoven en vormen samen het groengebied in de Banne.
- Het waterprobleem ter plaatse van het 'westelijke knooppunt' (de voormalige ontmoetingsplek in het midden van het park waar verschillende paden samenkomen) wordt opgelost waarbij de gezonde bestaande bomen behouden blijven en enkele zieke bomen worden vervangen.
- Het park is sociaal veilig: De hoofdpaden zijn goed verlicht en op onoverzichtelijke plekken meer openheid gecreëerd.

In het nieuwe ontwerp kent het park verschillende zones. De karakteristieke hoogteverschillen, de afwisseling van open en dichte plekken en de beplanting verbinden de verschillende zones en zorgen voor de karakteristieke parksfeer.

Het **entreegebied** in het zuiden is heuvelachtig. Heuvels gaan hier over in een moerasachtig gebied en waterpartijen. Dit gebied kent nu al een hoge diversiteit aan beplanting en vormt een belangrijke ecologische zone. De oevers zullen ecologisch worden ingericht met water- en oeverplanten waardoor de ecologie wordt versterkt en een goede waterkwaliteit wordt gegarandeerd.
Het entreegebied loopt over in de **boszone**, het huidige bomenbestand wordt hier aangevuld met struiken en laag kruid, zodat bezoekers zich hier in een echt bos wanen. De boszone loopt over in een **boszoom**: de overgang tussen de boszone en de weidezone. Deze overgang bestaat uit ruigere struikvegetatie en bloemrijkgras.
De **weidezone** met grasweide biedt mooie uitzichten over het groen en het water. Het terrein is hier vlak en heeft minimale hoogteverschillen. Op deze plek is ruimte voor activiteiten, zowel in de zon als in de schaduw.
Ten noorden van de weidezone ligt het nieuwe oostelijk gelegen **centrale hart** van het park. Bezoekers vinden hier straks de nieuwe buurtkamer, de vernieuwde speeltuin de Zeeslag en de moestuinen.

- De **nieuwe buurtkamer** wordt een plek voor kinderen tot 12 jaar, hun ouders en verzorgers, volwassenen en ouderen. Het ontwerp voor de buurtkamer is de afgelopen twee jaar in nauw overleg met de toekomstige gebruikersgroepen opgesteld. Uitgangspunt bij het ontwerpen van de buurtkamer was dat het een kwalitatief hoogwaardig, duurzaam paviljoen wordt, met een geleidelijke overgang van het park naar het gebouw. De buurtkamer krijgt een houten gevel, grote raampartijen, gevelgroen en een groen dak. Daarnaast worden er zonnepanelen op het dak geplaatst, en krijgt de buurtkamer een warmtepomp en waterberging. Het gebouw krijgt twee ingangen: een aan de kant van de speeltuin een aan de kant van de moestuinen en het water. De ruimte rondom de buurtkamer wordt een belangrijke verblijfsplek en is in nauwe samenwerking met het

projectteam park ontworpen. Aan de noordzijde van de buurtkamer komen picknicktafels met zicht op de speeltuin. Aan de zuidwest zijde komt een vlonderterras met zicht op de moestuinen en het water in het park. Binnen in de buurtkamer is er een inloopruimte met grote open keuken, en meerdere multifunctionele ruimtes en kantoren/spreekkamers. Deze zullen gebruikt worden voor de programmering door zowel de gebruikers als bewonersinitiatieven.
Ondanks de flinke overschrijding van de vrijgemaakte investeringskosten is het definitief ontwerp voor de buurtkamer akkoord bevonden door de stuurgroep Realisatie JZB-voorzieningen van de directie MV, waarin vertegenwoordigers van het stadsdeel deelnemen. Dit om ervoor te zorgen dat de buurtkamer een kwalitatief hoogwaardige toevoeging wordt aan ontwikkelbuurt Banne Noord. Het ontwerp voor de buurtkamer is ter kennisname bijgevoegd als bijlage 2.

- De bestaande speelvoorzieningen in **speeltuin de Zeeslag** zijn zeer gewaardeerd door de bewoners van de Banne. De bestaande speelvoorzieningen worden daarom behouden. Wel worden er aanpassingen gedaan om de speeltuin goed in te passen in het parkontwerp. Het ronde speeltuingebouw wordt gesloopt en vervangen door de nieuwe buurtkamer. Het speelkasteel en de schommel verhuizen naar een andere plek in de speeltuin. Daarnaast vernieuwen we de hekwerken en de paden en krijgt de speeltuin meer groen. Over de aanpassingen in de speeltuin heeft het projectteam goede afstemming met Stichting SPIN, de eigenaar van de Speeltuin.
- Op de plek waar de nieuwe buurtkamer komt was eerder een plek waar bewoners van de Banne een moestuin konden onderhouden. De moestuiniers zagen kans om mee te gaan in de herinrichting van het park. In het nieuwe park krijgen de moestuinen een nieuwe plek. In de nieuwe situatie sluiten de moestuinen aan op het zuidwestelijke vlonder terras.

Het centrale hart zal het meest intensief worden gebruikt. Kinderen komen samen op de speeltoestellen, ouders kijken vanaf de picknicktafels bij de nieuwe buurtkamer toe, parkbezoekers drinken wat op de vlonder van de nieuwe buurtkamer aan de waterzijde en hebben zicht op de moestuinen.

Op **het westelijke knooppunt** komen wandel- en fietspaden samen. Oorspronkelijk was dit het centrale ontmoetingspunt. Nu is dit een rommelige plek. Tijdens het participatieproces hebben bewoners aangegeven dat ze de verblijfsplek graag terug zien maar dat de onderbegroeiing tot onoverzichtelijkheid leidt en een gevoel van onveiligheid en dat de natte ondergrond niet uitnodigt tot verblijven. Met het nieuwe ontwerp zorgen we dat deze westelijke verblijfsplek in ere wordt hersteld. Het wordt een met een lage haag omheinde plek. De twee waterlopen worden weer visueel verbonden en op de zuidelijke kop van het water komt een verblijfsvlonder. Er komen doorzichten in de heesters en het hoge riet om het veiligheidsgevoel te verbeteren.
Daarnaast blijft hier na een flinke bui veel regenwater liggen. Dit heeft er tevens voor gezorgd dat enkele bomen er slecht aan toe zijn. Deze worden vervangen. Met het nieuwe ontwerp zorgen we voor een mooi ingericht en droog kruispunt met ruimte voor verblijf, fietsen en wandelen.

Aan de noordzijde van het park komt tussen de bestaande heuvels een **vlinder- en bloementuin**. Dit zal de beleving en de biodiversiteit in het park versterken. Het bestaande kunstwerk krijgt een mooie plek in deze tuin.

Bomen
Er is een bomeninventarisatie gedaan om de gezondheid en levensverwachting van de bomen in kaart te brengen. Daarnaast is een boom effect analyse gedaan om te beoordelen welk effect de uitvoering van het nieuwe ontwerp heeft op de bomen.
In het plangebied staan 440 bomen. Op basis van de bomeninventarisatie blijkt dat 8 bomen vanwege gezondheidsproblemen en/of veiligheidsrisico's moeten worden gekapt of worden gebruikt als houtopstand. Verder gelden er een aantal beheersmaatregelen voor boomveiligheid. Het gaat hierbij om snoeiwerkzaamheden en het verhogen van de controle frequentie naar een keer per jaar. Dit wordt afgestemd met V&OR beheer en onderhoud.

Met de boom effect analyse is beoordeeld wat het effect van het nieuwe ontwerp is op de bomen. Uitgangspunt in

het ontwerp was om alle bomen te behouden, tenzij deze ziek of dood zijn. Er is daarom zoveel mogelijk 'om de bomen heen' ontworpen.
Op het westelijke knooppunt staan 4 bomen met een levensduur van minder dan 5 jaar. Er is voor gekozen om deze bomen te kappen en elders in het park te vervangen. Dit geeft ruimte om het regenwaterboom op het knooppunt op te lossen. Het oplossen van het regenwaterprobleem is nodig om de kwaliteit van de bestaande bomen te borgen.
In de uitvoeringsfase zal moeten blijken of het blijft bij de 10 te kappen bomen. Aan de aannemer worden maatregelen meegeven om de bomen te behouden.

Proces

- Inloopbijeenkomst - 20 april 2023
- Advisering door stadsdeelcommissie
- Vaststelling definitief ontwerp door dagelijks bestuur
- Terugkoppeling over het definitief ontwerp en de uitkomsten van de participatie aan de omgeving via diverse communicatiemiddelen en kanalen
- Aanbesteding – eind 2023
- Start uitvoering -begin 2024

Advies stadsdeelcommissie: *Advies van de stadsdeelcommissie aan het dagelijks bestuur*
Nader te bepalen

Reactie DB: *Reactie van het dagelijks bestuur aan de stadsdeelcommissie*